

28-09-23

Beleidsobesitas maakt van Groene Hart verliezersverhaal, zegt Friso de Zeeuw bij boekpresentatie 'Ploeterend voorwaarts'

*Friso de Zeeuw bij de presentatie van 'Ploeterend voorwaarts' woensdag in Amersfoort.
© Peter Schat*

Het Groene Hart mag dan 65 jaar bestaan, een goede invulling van de gedachte erachter ontbreekt. „Stilstaand water is het. Men wil het Groene Hart als eenheid zien, maar dat is het niet.”

door Peter Schat

Monnickendammer Friso de Zeeuw, emeritus hoogleraar en oud-gedeputeerde, is kritisch op de overheid, die lijdt aan 'beleidsobesitas'. Visie na nota ziet het licht, maar een strategie om het beleid uit te voeren ontbreekt. „Er gebeuren wel goede dingen, maar het beleid als geheel is waardeloos. Op bedrijventerreinen verschijnen dozen als 'concessie' aan het Groene Hart. De provincie zegt: het Groene Hart is groen en koeien. Maar gemeenten willen zich ook ontwikkelen. Maak beleid voor deelgebieden en zet daar een uitvoeringsstrategie op. ”

De kritische noten naar aanleiding van een artikel in de woensdageditie van deze krant, kraakte hij op de presentatie in Amersfoort van zijn boek 'Ploeterend voorwaarts'. Als opiniemaker schuwde hij scherpe bewoordingen niet. De uitgever van ROMagazine besloot tientallen van zijn columns van de afgelopen dertig jaar op te frissen en te bundelen, gecombineerd met bijdragen aan dagbladen en tijdschriften.

De Zeeuw verkoos zelf de metafoor van het water. In het ruimtelijk ordeningsbeleid is het eb of vloed, het gaat de ene kant op, dan weer de andere. Stilstand komt ook voor. Of zaken komen om verschillende redenen in een stroomversnelling.

Het begrip Groene Hart wil De Zeeuw niet afschaffen. Evenmin als Randstad, waarover de Volkskrant woensdag een in zijn ogen achterhaald artikel publiceerde. „Redelijk achterlijk om over Randstad 2040 te schrijven, terwijl Eindhoven al tijden in opkomst is.”

De opeenstapeling van beleid in ons land vindt De Zeeuw ook 'stilstaand water'. „Uitvoeringskracht is een modewoord en men weet dat het zit in hoe beleid uitgevoerd moet worden. Toch is men bewust onbekwaam, want de toename van beleid gaat onverminderd door en de spagaat tussen de opleiding van mensen die het beleid maken en die het uit moeten voeren is nog steeds aan de orde.”

De Zeeuw laakt de stelling dat het gaat om keuzes maken. „Vanuit de realiteit van politiek bestuur en gebrek aan maatschappelijk draagvlak is het een nogal loze kreet. Door het te roepen organiseer je je eigen weerstand en maak je van alles, net als van het Groene Hart, een verliezersverhaal.”

Burgemeester Liesbeth Spies van Alphen aan den Rijn, in dat Groene Hart, was gevraagd te reflecteren op De Zeeuws nieuwe boek. Zij herkende het draagvlakprobleem. „Voor volksvertegenwoordigers een grote zorg. Want bied je inwoners wat ze willen, dan ben je hun grote held. Maar o wee als er in een wijk een transformatorstation, een peilverhoging of een azc moet komen. Als mensen hun zin niet krijgen, heet het dat de participatie niet deugde. En laten nu juist de mensen die het ergens niet mee eens zijn, zich meer laten horen dan die grote groep die het er wel mee eens is.”

De Zeeuw ziet dat minister Hugo de Jonge van het herboren ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke ordening 'zijn vijf collega's die ook invloed hebben op dat ruimtelijk beleid niet mee krijgt'. „Een gemiste kans. Maar we krijgen een nieuwe ronde en nieuwe kansen en staan aan de vooravond van een nieuwe politieke constellatie. Het is hopen op een minister met gezag die die coördinerende rol kan vervullen. Vraagstukken zijn redelijk samengesteld en complex. En er is in Nederland een soort gewoonte die complexiteit te kwadrateren. Wat dan ontstaat noemen we een 'wicked problem' en wordt buiten de politiek geplaatst. Zoals bij de energietransitie, waarbij de Regionale Energiestrategieën nu via de vluchtstrook alsnog zaken mogelijk moeten maken. Waarbij je ziet dat het spaak loopt met de ruimtelijke planning.”

Het boek 'Ploeterend voorwaarts' (300 blz op de kop af) kost € 18,90 (incl. verzendkosten) en is alleen bij de uitgever te bestellen: <https://ploeterendvoorwaarts.nl/>